

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/178/2020
Identifikačné číslo spisu:	1511208490
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petríková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1511208490.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Petríkovej a členiek senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a Mgr. Renáty Gavalcovej, v spore žalobcu A. G., bývajúceho v X., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Ivan Drdoš s. r. o, so sídlom v Nitre, Párovská 26, proti žalovanej Záchrannej zdravotnej službe, Bratislava, so sídlom v Bratislave, Antolská 11, IČO: 17 336 210, zastúpenej Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s. r. o., so sídlom v Bratislave, Twin City Tower, Mlynské nivy 10, o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 14C/142/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 15. mája 2019 sp. zn. 7Co/83/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 7. decembra 2017 č. k. 14C/142/2011-360 žalobu žalobcu zamietol (výrok I.), priznal žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % (výrok II.) s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením (výrok III.). Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 68 ods. 1 písm. b/, § 68 ods. 2, § 70, § 74, § 77 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“), § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a vecne tým, že na základe doplneného dokazovania dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby. Mal za to, že okamžité skončenie pracovného pomeru so žalobcom má všetky náležitosti po formálnej stránke ako aj v hmotnoprávnej rovine, bola dodržaná objektívna aj subjektívna lehota v zmysle § 68 ods. 2 Zákonníka práce a okamžité skončenie pracovného pomeru bolo prerokované podľa ustanovenia § 74 Zákonníka práce so zástupcami zamestnancov. Vývodil, že dôvody okamžitého skončenia pracovného pomeru sú jasné, určité a zrozumiteľné a spĺňajú všetky náležitosti právneho úkonu. Z premietnutého videozáznamu z 18. januára 2011 mal za preukázané porušenie povinnosti mlčanlivosti žalobcu stanovenej v pracovnej zmluve, keď žalobca vystúpením v médiách

sprístupnil informácie o organizačných záležitostiach žalovanej, zverejnil interné záležitosti žalovanej a rozhodnutia riaditeľa žalovanej a uvádzal skutočnosti, ktoré sa týkajú jeho pracovného zaradenia a kompetencií u žalovanej. Poukázal na výpoveď svedka A., ktorý sa vyjadril, že nedal súhlas žalobcovi na zbavenie mlčanlivosti. Dôvodil, že uzatvorená pracovná zmluva je dvojstranný právny úkon, v ktorej zmluvné strany prejavili svoju vôľu uzavrieť ju, pričom nebolo preukázané, že by došlo k zmene pracovnej zmluvy vo vzťahu k mlčanlivosti. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) tak, že priznal žalovanej náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom z 15. mája 2019 sp. zn. 7Co/83/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovaná dostatočným spôsobom skutkovo vymedzila dôvod okamžitého skončenia uvedený pod písm. b/ Zákonníka práce, tzn. v okamžitom skončení pracovného pomeru žalovaná jasne a určitým spôsobom naformulovala, akého konania, resp. nekonania vo vzťahu k jeho pracovným povinnostiam sa žalobca dopustil tým, že vymedzila neplnenie si povinností špecifikovaných v prílohe č. 1 k Pracovnej zmluve, ktoré boli v porušení povinností spočívajúcich v plánovaní a objednávaní zdravotníckeho materiálu, zdravotníckej techniky a liekov. Takto uvedený dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru považoval odvolací súd za určitý, pretože nie je vnútorne rozporný a je zrozumiteľný, keďže je daná objektívnosť schopnosť pochopiť výrazové prostriedky použité na vyjadrenie tohto dôvodu. Vo vzťahu k tomu, či došlo zo strany žalobcu k naplneniu daného dôvodu okamžitého skončenia pracovného pomeru odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na príkaz, ktorý bol vydaný ministrom zdravotníctva, a na ktorý sa odvolával vo svojej výpovedi žalobca, resp. ním odôvodnil skutočnosť, prečo nedošlo z jeho strany k riadnemu zabezpečeniu vykonania objednávok liekov a zdravotníckeho materiálu. Podľa Príkazu ministra zdravotníctva č. 4/2010 z 21. júla 2010, dospel k záveru, že daný príkaz nie je dôvodom, pre ktorý by si žalobca nemohol neplniť svoje pracovné povinnosti, keď z daného príkazu nie je vyvoditeľný záver, že požiadať o konzultáciu bol výslovne oprávnený len riaditeľ žalovanej, resp. nebol oprávnený o ňu požiadať iný zamestnanec, v ktorého kompetencii je príslušná oblasť verejného obstarávania. Preto podľa názoru odvolacieho súdu neobstála argumentácia žalobcu, že nebol oprávnený vykonať objednávky, pretože mu nebol daný súhlas v súvislosti s povinnosťou konzultácie. Podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ žalobca po nástupe do práce po dovolenke 03. januára 2011 dôvodil potrebou objednať lieky a za týmto účelom informoval riaditeľa, príkaz mu nebránil, aby nepostupoval tak, že s ním v súlade osloví kompetentného vedúceho služobného úradu Ministerstva zdravotníctva SR za účelom konzultácie objednávky materiálu a liekov. Poukázal na to, že žalobca vykonával u žalovanej vedúcu funkciu ako námestník riaditeľa, a predtým sám vykonával dočasne funkciu riaditeľa, kedy musel o procese konzultácie mať nielen vedomosť, ale musel vedieť aj ako postupovať, a teda mohol a mal vedieť, koho v danej situácii osloviť, komu danú objednávku na konzultáciu poslať, ako aj s kým danú objednávku konzultovať. Podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ by žalobca postupoval tak, že osloví s potrebou konzultácie objednávky kompetentnú osobu na ministerstve, bol by si týmto splnil svoje pracovné povinnosti ustanovené mu pracovnou zmluvou. Takto však nekonal a nevyvíjal ani ďalšiu činnosť smerujúcu k zabezpečeniu možnosti vykonať objednávku liekov a zdravotníckeho materiálu v súlade s príkazom. Následnú nečinnosť žalobcu, pri ktorej bol navyše predpoklad, o ktorom musel mať žalobca vedomosť, že nastane situácia, v rámci ktorej môže byť ohrozená prevádzka organizácie žalovanej z dôvodu nedostatku liekov, je dôvodné považovať za neplnenie si pracovných povinností žalobcu. Poznamenal, že správnosť záverov súdu prvej inštancie je zrejmá aj s ohľadom na svedecké výpovede H., L. G., L. M., z ktorých vyplynulo, že na niektorých staniách žalovanej došlo k obmedzenému množstvu liekov, čím bolo preukázané, že skutočne došlo k porušeniu pracovných povinností žalobcu. Odvolací súd ďalej dôvodil, že zhodne s názorom súdu prvej inštancie vyvodil zlyhanie organizácie zabezpečovania zásobovania liekov u žalovanej v čase, kedy za predmetné zabezpečenie bol podľa obsahu náplne práce zodpovedný žalobca, čím došlo k závažnému porušeniu pracovnej disciplíny tak, ako je daný dôvod špecifikovaný v okamžitom skončení pracovného pomeru. Bezpredmetnú preto považoval aj argumentácia žalobcu, že zároveň iní zamestnanci boli spoluzodpovední za vzniknutú situáciu, keď práve z obsahu náplne práce žalobcu jednoznačne vyplýva, že ako prevádzkovo-technický námestník riaditeľa práve žalobca zodpovedal za riadne zásobovanie

zdravotníckym materiálom a liekmi. Zásobovanie nebolo vykonávané riadne, čím došlo k neplneniu si pracovných povinností žalobcu v takom rozsahu, že mohol byť ohrozený riadny chod organizácie žalovanej. Odvolací súd zhodne so závermi súdu prvej inštancie konštatoval, že uvedený dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru bol naplnený tak, ako ho špecifikovala v listine okamžitého skončenia pracovného pomeru žalovaná a bol formulovaný jasne a zrozumiteľne tak, že nebol zameniteľný s iným dôvodom. Na správnosť uvedených záverov nemá vplyv argumentácie žalobcu, že pred okamžitým skončením pracovného pomeru nebol žalovanou na neplnenie pracovných povinností upozorňovaný, pretože preukázanie písomného upozornenia na porušenie pracovnej disciplíny sa vyžaduje len v prípade dania výpovede podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce, nie v prípade okamžitého skončenia pracovného pomeru podľa ustanovenia § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce. Vychádzajúc tak z toho, že žalobca nezabezpečoval riadne objednávanie liekov, dopustil sa porušenia pracovnej disciplíny, pričom toto porušenie pracovnej disciplíny z hľadiska jeho intenzity je nutné považovať za porušenie pracovnej disciplíny závažným spôsobom, preto bolo okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce opodstatnené. Odvolací súd ďalej dôvodil, že pre okamžité skončenie pracovného pomeru uvedeným žalovanou v okamžitom skončení pracovného pomeru so žalobcom bolo, že žalobca 18. januára 2011 nepravdivo a zavádzajúco informoval médiá o ohrození chodu žalovanej v dôsledku údajného nedostatku liekov, čím významne poškodil dobré meno organizácie a významne znevážil prácu svojich kolegov záchranárov. Konštatoval, že daný dôvod bol v okamžitom skončení pracovného pomeru naformulovaný jasne a je z neho bez pochybností vyvoditeľné, akého skutku sa žalobca dopustil, pričom konštatoval, že zo záznamu TV Markíza a Sme bolo zrejmé, že žalobca porušil svoju povinnosť mlčanlivosti vo vzťahu k žalovanej ako zamestnávateľovi, keď vyslovil, že na staniciach v Bratislave bol nedostatok lieku adrenalín, uviedol, že v práci ho ohľadom problémov so zásobovaním liekov nikto nekontaktoval, informoval médiá o presune kompetencií v rámci štruktúry zamestnávateľa ako aj o príkaze riaditeľa žalovanej. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu, že súd prvej inštancie neprihliadol na výpoveď svedka p. C. Y., redaktora denníka SME, ktorý uviedol, že A. mu dal súhlas, aby informoval médiá o nedostatku liekov, i keď sa jednalo o nezainteresovaného svedka, odvolací súd uviedol, že pri posudzovaní, či poskytnutím informácie médiám došlo zo strany žalobcu k porušeniu pracovnej disciplíny tak, že uvedené konanie žalobcu nemožno kvalifikovať inak ako závažné porušenie pracovnej disciplíny, bolo zásadným, že informácie poskytnuté médiám žalobcom sa týkali skutočností, ktoré sa žalobca dozvedel pri výkone zamestnania u žalovanej alebo v súvislosti s ním, čo nebolo v konaní sporným, preto tieto podliehali povinnosti mlčanlivosti, na ktoré sa žalobca zaviazal v pracovnej zmluve. Zároveň odvolací súd poznamenal, že zásadnou bola skutočnosť, že v čase poskytnutia informácie médiám žalobca zastával u žalovanej pozíciu prevádzkovo - technického námestníka, do kompetencie ktorého nepatrilo zastupovanie záujmov žalovanej voči štátnym orgánom, právnickým osobám a fyzickým osobám, tzn. ani komunikácia v mene žalovanej s médiami. Mal tak za zrejmé, že takéto informácie bol oprávnený poskytovať médiám len riaditeľ žalovanej a len ten mohol žalobcu zbaviť mlčanlivosti. K tvrdeniu, že svedok C. Y., redaktor denníka SME, vo svojej výpovedi uviedol, že: „A. mi povedal, že dal súhlas A., aby informoval médiá o nedostatku liekov, pokiaľ si je tým istý“, odvolací súd uviedol, že toto konštatovanie samo osebe nemožno považovať za hodnoverné preukázanie zbavenia mlčanlivosti žalobcu. I keď na prvý pohľad by bolo možné považovať vyjadrenia svedkov A. a p. Y. za rozporné, konštatoval však, že pri hodnotení ich výpovede je potrebné mať na zreteli, že žalobca, ktorý do 31. decembra 2010 zastával pozíciu riaditeľa žalovanej, mal vedomosť o tom, že informácie médiám za žalovanú poskytuje výlučne riaditeľ žalovaného A., preto mal zachovať minimálne primeranú obozretnosť a skôr ako poskytol médiám rozhovor mal riadne a preukázateľne požiadať o zbavenie mlčanlivosti v danej veci. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie (vrátane výroku o trovách prvoinštančného konania) podľa § 387 ods. 2 CSP ako vecne a právne správny potvrdil.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnil poukazom na § 420 písm. f/ CSP a na § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ CSP. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP uviedol, že nesúhlasí s tvrdením odvolacieho súdu, že rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov sporových strán nevyplynuli, ani inak nevyšli z konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými

dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor. Uviedol, že nesúhlasí so záverom odvolacieho súdu, že žalovaná dostatočne vymedzila dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru, pretože má za to, že dôvody okamžitého skončenia pracovného pomeru si navzájom odporujú. Rovnako namieta zmatečnosť v tom, že odvolací súd konštatoval správnosť záverov súdu prvej inštancie s ohľadom na svedecké výpovede, z ktorých vyplynulo, že na niektorých staniciach žalovanej došlo k obmedzeniu množstva liekov, čím bolo preukázané porušenie pracovných povinností žalobcu. Avšak na druhej strane odvolací súd tvrdí, že z vykonaného dokazovania síce jednoznačne nevyplývalo, že chod žalovanej v rozhodnom období bol priamo ohrozený, ale že došlo k úbytku potrebných liekov a materiálov tak, že zásoby boli postačujúce len niekoľko dní. Dovolateľ konštatuje, že v danom prípade sa jedná len o dohady odvolacieho súdu, že nedostatočné zásobovanie liekmi sa stalo len nekonaním žalobcu. Dovolateľ ďalej namietal, že súd neprihliadol na výpoveď svedka C., redaktora denníka SME, ktorý uviedol, že žalobcovi bol udelený súhlas na informovanie médiám, čím má za to, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané udelenie súhlasu nadriadeného s informovaním médií. Dovolateľ navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaná k dovolaniu uviedla, že skutočným dôvodom dovolania je iba nesúhlas dovolateľa s napadnutým rozhodnutím, pretože namieta len to, že odvolací súd dostatočne nevyhodnotil dôkazy vykonané súdom prvej inštancie, pričom neoznačil žiadny nesprávny procesný postup odvolacieho súdu. K námietkam vyplývajúcim z § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ CSP uviedla, že dovolateľ v ani jednom prípade neoznačil ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu. Navrhla, aby odvolací súd dovolanie odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba zamietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že dovolateľ v zmysle § 420 písm. f/ CSP namieta, že rozhodnutie odvolacieho súdu je zmatečné a nepreskúmateľné, pričom dovolaciemu súdu je zrejmá námietka týkajúca sa toho, že tvrdenie odvolacieho súdu, že rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov sporových strán nevyplývali, ani inak nevyšli z konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, z ktorej vyplýva, že dovolateľ namieta aj nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov odvolacieho súdu.

10. V danom prípade, dovolateľ namieta vadu zmatečnosti konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/

CSP. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi túto procesnú vadu sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

12. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

13. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

14. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

15. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa teda odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

16. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov odvolací súd vychádzal, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd a ako tieto úvahy posudzoval odvolací súd.

17. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní namieta, že v konaní z vykonaných dôkazov alebo z prednesov sporových strán nevyplynuli, ani inak nevyšli z konania najavo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, z ktorých vyplýva, že dovolateľ namieta aj nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov odvolacieho súdu.

18. V súvislosti s týmito dovolacími námietkami dovolací súd poukazuje na to, že právomoc konať o veci, ktorej sa žaloba týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Dokazovanie je časťou občianskeho sporového konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúca z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada, vyplývajúca z čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku, normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (v podrobnostiach pozri Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

19. K dovolateľom vytýkanému hodnoteniu dôkazného a skutkového stavu dovolací súd uvádza, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (pozri rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017). Na druhej strane Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zasadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 CSP), a to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené, a ktoré nesmú byť neprimerané (IV. ÚS 468/2018).

20. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil v postupe súdov nižších inštancií pochybenia alebo vady pri vykonávaní dôkazov ani pri ich hodnotení predstavujúce porušenie práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie. Súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy, relevantné pre riadne zistenie skutkového stavu. Správnosť záverov všeobecných súdov je zrejmá aj s ohľadom na svedecké výpovede H., L. G., L. M., z ktorých vyplynulo, že na niektorých staniciach žalovanej došlo k obmedzenému množstvu liekov, čím bolo preukázané, že skutočne došlo k porušeniu pracovných povinností žalobcu. Ďalším dôvodom pre okamžité skončenie pracovného pomeru uvedeným žalovanou v okamžitom skončení pracovného pomeru so žalobcom bolo, že žalobca dňa 18. januára 2011 nepravdivo a zavádzajúco informoval médiá o ohrození chodu žalovanej v dôsledku údajného nedostatku liekov, čím významne poškodil dobré meno organizácie a významne znevážil prácu svojich kolegov záchranárov. Daný dôvod bol v okamžitom skončení pracovného pomeru naformulovaný jasne a je z neho bez pochybností vyvoditeľné, akého skutku sa žalobca dopustil. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu, že súd prvej inštancie neprihliadol na výpoveď svedka p. C. Y., redaktora denníka SME, ktorý uviedol, že A. mu dal súhlas, aby informoval médiá o nedostatku liekov, i keď sa jednalo o nezainteresovaného svedka, odvolací súd uviedol nasledovné. Pri posudzovaní, či poskytnutím informácie médiám došlo zo strany žalobcu k porušeniu pracovnej disciplíny tak, že uvedené konanie žalobcu nemožno kvalifikovať inak ako závažné porušenie pracovnej disciplíny, bolo zásadným, že informácie poskytnuté médiám žalobcom sa týkali skutočností, ktoré sa žalobca dozvedel pri výkone zamestnania u žalovanej alebo v súvislosti s ním, čo nebolo v konaní sporným, preto tieto podliehali povinnosti mlčanlivosti, na ktoré sa žalobca zaviazal v pracovnej zmluve. Všetky vykonané dôkazy súdy v základnom konaní vyhodnotili v súlade s § 191 CSP každý jednotlivo, aj všetky vo vzájomnej súvislosti. Dovolací súd v hodnotení dôkazov súdmi nižších inštancií nezistil pochybenia, ktoré by boli v extrémnom rozpore s obsahom spisu. Iba taká skutočnosť by totiž zakladala odňatie spravodlivosti. Rovnako dovolací súd nezistil nijaké pochybenie súdov nižších inštancií spočívajúce v nevykonaní navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, pretože skutkový stav bol z vykonaných dôkazov ustálený správne.

21. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ CSP dovolací súd uvádza nasledovné:

22. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP, nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená. Zároveň musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutie alebo rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd odklonil, riešiace otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu alebo tvrdenie, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená.

23. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní dovolania uplatňoval prílišný formalizmus. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia CSP vyžadujú istú mieru formálneho a obsahového vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Ak však dovolanie aj po zameraní sa dovolacieho súdu na jeho obsah (§ 124 CSP) zostáva naďalej nejednoznačné alebo nejasné v tom, že z neho nemožno s istotou usúdiť, ktorú právne významnú otázku mal dovolateľ na mysli, je potrebné mať na zreteli, že právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v ustanoveniach CSP nedáva žiadny priestor pre uplatnenie domnienok alebo dedukcií dovolacieho súdu alebo jeho dohadov o tom, ktorú z viacerých právnych otázok riešených prvoinštančným a odvolacím súdom mal dovolateľ (jeho advokát) na mysli pri formulovaní dovolania.

24. Nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, je tak konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil

nesprávne.

25. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnú otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

26. Pokiaľ dovolateľ v takom dovolaní nevymedzí právnú otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, resp. ktorú otázku posudzoval rozdielne, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a nekonkretizovania podstaty odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže ale najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP.

27. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie dovolateľa vyplývajúce z § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ podľa § 448 CSP ako nedôvodné zamietol.

28. Žalovanej priznal náhradu trov dovolacieho konania v zmysle ustanovenia § 453 ods. 1 CSP.

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.